

§51

KS2021/105

Delegeringsrätt till kommunstyrelsen att fatta beslut i anledning av pandemilagen och dess följdförordningar

Beslut

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige delegerar till Kommunstyrelsen att besluta om föreskrifter som kan meddelas med stöd av 13 § lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (pandemilagen). De beslut som omfattas av delegationen inskränker sig till förbud som gäller under perioder om maximalt 2 veckor och på vissa angivna och/eller begränsade områden. Delegationen omfattar även en eventuell förlängning av lagen.

Kommunstyrelsen ska ansvara för uppgifter som ankommer på Bollebygds kommun enligt den tillfälliga lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av Covid-19 eller förordningar och föreskrifter som meddelas med stöd av denna, i den mån uppgiften inte redan anförtrotts annan nämnd.

Ärendet

Bollebygds kommun kan komma att behöva fatta beslut om föreskrifter som har överlåtit och som kan komma att överlåtas till kommunerna enligt 13 § i den tillfälliga s.k. pandemilagen. För att tydliggöra ansvarsfördelningen och för att förbereda en skyndsam handläggning av sådana beslut föreslås kommunfullmäktige, i de fall inte hinder mot detta föreligger enligt lag, delegera uppgiften till kommunstyrelsen.

Tidigare har regeringen, utöver ordningslagen och smittskyddslagen, till stor del saknat lagstöd för att kunna utfärda förordningar för att förhindra eller begränsa smittspridning av sjukdomen Covid-19. Den 10 januari 2021 trädde dock den nya tillfälliga lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 i kraft (även kallad pandemilagen). Pandemilagen medför möjligheter för regeringen att utfärda tillfälliga förordningar för att hindra eller begränsa smittspridning. I 13 § pandemilagen har införts en möjlighet för regeringen att låta en kommun meddela föreskrifter om förbud mot att vistas i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel. Lagen gäller till och med september 2021.

Med stöd av pandemilagen har regeringen hittills utfärdat en förordning (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 varigenom krav ställs avseende t ex gym- och idrottsanläggningar, badhus och handelsplatser. Genom förordningen införs också ett förbud att upplåta lokaler för privata tillställningar som omfattar fler än åtta personer. Ytterligare föreskrifter och smittskyddsåtgärder kan därutöver komma mycket snabbt.

För att begränsa spridningen av det nya coronaviruset har regeringen den 4 mars 2021 kompletterat begränsningsförordningen och därigenom nu gett kommuner rätt att utfärda förbud mot att vistas på vissa platser där det kan finnas risk för trängsel. Bestämmelsen finns i 8 kap 1 § förordningen. Den nya bestämmelsen trädde ikraft den 11 mars 2021.

Bestämmelsen ger kommunerna en rätt att utfärda förbud att:

- vistas i en park,
- på en badplats, eller
- på någon annan liknande särskild plats.

Förutsättningarna för att utfärda en föreskrift om ett sådant förbud är att:

- det på platsen ska finnas en påtaglig risk för trängsel,
- att föreskrifterna inte innebär ett hinder mot att förflytta sig inom riket, och
- inte heller i övrigt innebär obefogade inskränkningar i enskildas frihet.

Med begreppet ”annan liknande särskilt angiven plats” avses att det endast är vissa typer av platser som omfattas av bemyndigandet. De platser som omfattas är sådana som allmänheten typiskt sett har tillträde till. Av propositionen framgår dock uttryckligen att vissa platser inte omfattas. Det är platser där det bedrivs näringsverksamhet eller offentlig verksamhet av mer betydande omfattning, t.ex. köpcentrum och bibliotek, och platser som framför allt används för att förflytta sig från en plats till en annan, t.ex. gågator och bilvägar, fartyg och andra färdmedel. Förbudsföreskrifter kan alltså inte gälla sådana platser.

De beslut som kan komma att fattas av kommunstyrelsen och som omfattas av delegationen inskränker sig till förbud som gäller under perioder om maximalt 2 veckor och på vissa angivna och/eller begränsade områden. Beslut som innebär längre perioder och eller större områden kan komma att behöva hänskjutas till kommunfullmäktige för beslut. Innan en kommun meddelar föreskrifter om förbud mot att vistas på en särskilt angiven plats ska smittskyddsläkaren och Folkhälsomyndigheten ges tillfälle att yttra sig över kommunens förslag.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har uttalat sig beträffande frågan om vilken instans i kommunen som är mest lämpad att fatta dylika beslut jml förordningen. ”Av förordningen framgår att det är kommunen som bemyndigas att utfärda föreskrifter om förbud enligt förordningen. Lagstiftningen i sig inte säger inget om på vilken nivå beslut om förbud med stöd av bemyndigandet ska fattas. Beslutanderätten utgår därmed från fullmäktige. Behov av korta beslutsvägar och snabb beredningsprocess talar för att det finns intresse av att överlåta viss beslutanderätt på styrelsen eller en nämnd, under förutsättning av att ärendet inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt, det s.k. delegationsförbudet i 5 kap. 1 § kommunallagen.”

Kommunfullmäktige fattar slutligt beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige delegerar till Kommunstyrelsen att besluta om föreskrifter som kan meddelas med stöd av 13 § lagen om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (pandemilagen). De beslut som omfattas av delegationen inskränker sig till förbud som gäller under perioder om maximalt 2 veckor och på vissa angivna och/eller begränsade områden. Delegationen omfattar även en eventuell förlängning av lagen.

Kommunstyrelsen ska ansvara för uppgifter som ankommer på Bollebygds kommun enligt den tillfälliga lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av Covid-19 eller förordningar och föreskrifter som meddelas med stöd av denna, i den mån uppgiften inte redan anförtrotts annan nämnd.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Beslutsunderlag

- Delegeringsrätt till kommunstyrelsen att fatta beslut i anledning av pandemilagen och dess följdförordningar

Skickas till

Kommunstyrelsen